

İSLAM'DA EVLİLİK ÖNCESİ İLİŞKİLER VE İYİ BİR AİLE OLMAK Nikahın Tanımı. Nikah sözleşmesi; bir araya gelmek evlenmek cinsi ilişkide bulunmak gibi anlamlara gelir. İstilahta ise kadın ve erkeğin yaşamlarını birleştirmek amacıyla yaptıkları evlenme akdine denir. Evliliğin meşruiyeti kitap sünnet ve icma ile sabittir. Kitaptan delil (nur 32) ve (nisa 3) sünnetten delil buhari (savm 10) Evlenmenin amacı: Erkek ile kadın harama düşmekten korumak huzurlu bir aileyi oluşturmak ve cemiyete iyi bir nesil yetiştirmektir. Şehvet ve duygusu neslin devamı için bir araçtır; peygamber (sav) evleniniz; oğalınız; ben sizin okluğunuzla diğer milletlere; vaneceğim buyurmuştur. Camius-sağır 1/110 Evlenmenin; Hıkmı: Bu soru Mıslmanlara sorulsa % 80 i sünnettir diye cevap verecektir. Oysa ki evlilik kimisi için farz kimisi için sünnet kimisi için de haramdır. Meselenin zeti şudur evlenmemesi halinde harama düşme ihtimali yüksek olan ve mali durumu yeterli olan kişinin evlenmesi farzdır. Harama düşme ihtimali olmayan normal insanın evlenmesi sünnettir; evlenmesi halinde eşine karşı tamlik edeceğini; ve ona karşı kocalık vazifesini yerine getiremeyeceğini bilen kişinin evlenmesi haramdır. Aynı şekilde huysuz; zalime bir kadına ahlaklı halim bir adam teslim etmekte bilyedir. Evliliği geciktirmemek: Evlilik bir ibadettir onu geciktirmek doğru değildir. Peygamberimiz Hz. Aliye; ya Ali; şeyde acele et Vakti girince namaz kılmada, cenazeyi defnetmede birde kız evladı yetişince dengini bulup evlendirmede acele et buyurmuştur. Unutma eski hatıralar yeni yuvayı tehdit eder evliliği geciktirme ki kuracağın yuvayı tehdit eden hatıraların olmasın. Kişinin evlenmek istediği kızı girmesi sünnettir. Bir kızla evleneceğini söyleyen muğire bin şube-ye peygamberimiz(SAV) alacağı kızı girmeyi sormuş oda girmeyi söyleyince git onu girmeyi, ileride anlaşmanızın devamı için bu ikinize de iyidir demiştir(ibni mace nikah 9) İslam'a göre kız ve erkek ancak kızın yakın akrabalarından birinin yanında birbirlerini girmeyi. Gınlı; mızde kız arkadaşıyla evlenmek eylemi İslami değildir. Erkek evlenmek istediği kızın yalnız; boy ve ellerine bakabilir. Zira yalnız ve ellerin girmesi kadının gınlığını ve bedeninin arzu edilene uygun olup olmadığını anlamak için yeterlidir(el-fıkhu İslami 7/23) Konu ile ilgili Ayeti Kerimeler ;

وَاَنْكِحُواالْاَيَامىمِنْكُمْوَالصَّالِحينَمِنْعِبَادِكُمْوَاِمَائِكُمْاِنْيَكُونُوافُقَرَاءيُغْنِهِمُاللّهُمِنْفَضْلِهوَاللّهُمِسِعٌ

عَليم “İçinizden bekarları ve kölelerinizden, cariyelerinizden iyileri evlendirin. Eğer yoksul iseler, Allah lutfıyla onları zengin eder. Allah geniş ve lütuf sahibidir, her şeyi bilendir.”[1] Evlilik tabirinin karşılığı Kur’an dili Arapça’da zevciyettir. Zevciyet çift olmak demektir. Bu,Cenab-ı Allah’ın koyduğu bir kanundur.Evlilik, doğmak ve çoğalmak için, hayatın devam edebilmesi için Cenab-ı Allah’ın seçmiş olduğu bir üsluptur. Bu gayenin tahakkuku için Cenab-ı Allah, her iki tarafa (erkeğe ve dişiye) aktif roller vermiştir. Bu hususta &şöyle buyurmuştur: يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّهَ الَّذى تَسَاءَ لُونَ بِه وَالْاَرْحَامَ اِنَّ اللّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقيبًا (1) “Ey insanlar! Sizi bir tek kişiden yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden korkun.”[2] Cenab-ı Hak, insanları diğer yaratıklar gibi kılmak istememiş, bu yüzden de onu başı boş bırakmamıştır. Erkeğin dişi ile birleşmesini belirli bir kurala bağlamıştır. Böylece insanın namus ve şerefini korumuştur. Bu kurala riayet edildiği takdirde erkekle kadının birleşmesi kutsal bir hüviyet kazanır. Bu kural da birleşmenin, her iki tarafın rızasına dayalı olarak icab ve kabülden, bunu şahitlerin huzurunda yapmaktan ibarettir. Bu şartlar yerine getirildiği takdirde taraflar artık birbirlerinin olurlar. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (sav) birçok hadis-i şeriflerinde evlenmeye teşvik etmiştir.“Ey gençler, içinizden evlenmeye gücü yetenler evlensinler. Zira evlilik gözü haramdan, namusu pâyimal olmaktan kurtarır.”[3] Evliliğin, ruhi ve bedeni yararları yanı sıra maddi yararları da vardır. İlk bakışta geçen ayette görüldüğü gibi, Allah Teala evlenenlere zenginlik vereceğini müjdeliyor.Enes b. Malik’ın rivayet ettiği bir hadiste ise Peygamberimiz (sav) &şöyle buyuruyor: “Bir kimse evlenince imanının yarısını elde etmiş olur. Artık diğer

yarısı için Allah’tan korksun.”[4] İnsan bir düşünecek olursa görülür ki, birbirlerini tanımadıkları halde kaderin cilvesi olarak evlenip yuva kuruyorlar. Birbirlerinin huylarını, davranışlarını bilmeyen iki insan bir çatı altında toplanıyor. Ve her şeylerini paylaşıyorlar. Dertlerini ve zevklerini paylaşarak bir aile oluşturuyorlar. Aralarında sevgi meydana geliyor. Bu nasıl oluyor? Birbiri için canlarını verecek kadar yakınlık, mallarını, yiyeceklerini taksim edecek kadar muhabbet nasıl peyda oluyor? Birbirlerini tanımayan bu insanlar çabucak nasıl bir CAN oluyorlar? Nasıl gönülleri, kalpleri bir çarpıyor? Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “Kaynaşmanız için size kendi (cinsi) nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O’nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.”[5] Demek ki eşler arasında sevgi ve merhamet, Allah’ın bir lütfudur. Bu muhabbeti yüce Mevla yaratıyor:İki gönülü kavuşturan ve kaynaştıran Allah’tır.Aralarındaki sevgiyi hiçbir menfaat gözetmeden yaşatan insanların, Allah&rsquo'ın lütfu ile birbirlerine bağlandıklarını görümekteyiz.Evlilik, yani aile hayatı insan ömüründe yeni bir çağın başlaması demektir. Yeni bir çağ! Olur olmaz istekler, bencillikler, böbürünlemeler, şahsi rahatlıklar, sorumsuzluklar, aşırılıklar eski çağ kabul edilip bir kenara bırakılacak; tevazu, hoşgörü, nezâket, zerafet, efendilik, merhamet, idrak, iz’an ve de en önemlisi sabır dönemi başlayacaktır. İşte evlilik kısaca budur. Evlilik, insanın kendine denk bir hayat arkadaşı bularak maddi ve manevi huzur mücadelesine girişmesi, fakat bu mücadelede her şeye rağmen mutluluğu yakalayabilmesidir.Peygamber Efendimiz:“Evlenmek benim sünnetimdir. Sünnetimi tutmayan benden değildir. Evleniniz. Ben sizin çokluğunuzla iftihar ederim.”[6] Buyurmaktadır. Evlilik önemli ve kutsal bir yuvadır. Bu kutsal yuvanın herhangi bir arızadan fena şekilde etkilenmemesi için daha başından sağlam temellere dayanması lazımdır. Evlenmeye karar veren bir erkek, bu gayenin tahakkuku için evleneceği kadında bazı nitelikler aramalıdır. Evlenilmesi Yasak Olan Kadınlar Aile yuvasının verimli ve düzenli olması, kendisinde beklenen olumlu sonuçlara ulaştırabilmesi için bir takım temel kriterlerin mutlaka gözetilmesi gerekir. Bunların başında evlenme yasağı bulunan kimselerin dışındakilerden biri eş olarak seçmek şartı gelmektedir. Evlenecek kadın ve erkeğin evlenmelerinde dinen herhangi bir sakınca olmamalıdır. Evlenecek kimselerin bu engellerden biri ile karşı karşıya olup olmadıklarını iyice araştırmaları gerekir. 1.Din farkı temel evlenme engellerindendir. Kur’an’da Yüce Allah, لاتنكحواالمشركات حتىيؤمن “Müşrik kadınlarla iman edinceye kadar evlenmeyin.” buyurmaktadır (Bakara: 2/221). Yine, Müslüman bir kadının gayr-i müslimlerle evlenmesi de yasaktır. Zira az önce okuduğumuz ayetin devamında, لاتنكحواالمشرينك حتىيؤمنوا "İman etmedikleri sürece Allah'a ortak koşan erkeklerle kadınlarınızı evlendirmeyin" (Bakara, 2/221) buyurulmaktadır. Ancak Müslüman erkeğin ehli kitap kadınlarla evlenmelerine cevaz verilmiştir (Maide, 5/5). 2. Müslüman olan kadınlardan evlenilmesi yasak olanlar da şu ayet-i kerime ile tespit edilmiştir. حُرِّمَتْعَلَيْكُمْاُمَّهَاتُكُمْ

[illegible]

arada almanız…" (Nisa 4/23) Başkasını nikahı altında bulunan, yahut boşanmış olup iddet bekleyen bir kadınla da evlenilemez. Zira iddet bekleyen kadın hümken nikahlı gibidir. Bir erkek üçkere boşadığı bir kadın ile bir daha evlenemez. Ancak bu kadın, normal şartlar altında başka bir erkekle evlenir ve ayrılırsa o zaman ilk koca ile evlenmesi mümkündür. Not: Süt yasağı dikkat edilmesi gereken bir konudur. Ancak sütün ikibuçuk yaşına kadar emilmesi gerekmektedir. O yaştan sonra annesinden başka bir kadının sütünü emenler kardeş olmazlar. İYİ BİR KADINDA BULUNMASI GEREKEN ÖZELLİKLER 1-İmanlı Olması “Allah’a ortak koşan kadınlarla, onlar inanıncaya kadar, evlenmeyin. Allah’a ortak koşan kadın, hoşunuza gitse dahi, inanan bir cariyeye, ortak koşan hür bir kadından iyidir.”[7] Cenab-ı Allah, ayetin son kısmında bunun gerekçesini göstererek: “Çünkü onlar cehenneme çağırılırlar. Allah ise izniyle cennete ve mağfirete çağırır” buyuruyor. İnanan bir kimse Allah’a itaat eder. Furkan suresinde geçen:“Rabbimiz! Bizi gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler ver! Ayetinin tefsirinde Hasan-i Basri Hazretleri şöyle diyor: “Ailesini ve çocuklarını Allah’a itaat eder görmek kadar, bir insanı mutlu edecek bir şey yoktur.”[8] 2. Saliha olması: İyi bir kadın, imanlı olduğu kadar salihadır da… Saliha bir kadın, tam anlamıyla dindar bir kadın demektir. Salihalık öyle bir sıfattır ki ondan daha üstünü düşünülemez. Peygamber Efendimiz (sav): “Dünya metâdan ibarettir. Dünya metainın en hayırlısı da iyi bir kadındır” buyurarak bunu en güzel şekilde ifade etmiştir.[9] 3. Dindar olması: Bu sıfat, genel olarak salihaliğin içerisine girerse de daha belirgin olması için ayrı bir madde olarak veriyoruz. Bu hususta ise Peygamberimiz (sav) şöyle buyuruyor: عن أبي هريرة رضي اللَّه عنه ، عن النبي صَلّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّم قال : « تُنْكَحُ المَرْأَةُ لأَرْبعٍ : لِمالِهَا ، وَلِحَسَبِهَا ، وَلِجَمَالِهَا ، ولِدِينِهَا ، فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَاك » متفقٌ عليه.. Ebû Hüreyre radiyallahu anh’den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Kadın dört sebepten biri için alınır: Malı, soyu, güzelliği ve dindarlığı. Sen (diğerlerini geç), dindar olanı seç. (Aksi halde)

[illegible]

gerekir. Günümüzde nişanın düğün gibi yapılması israf ve gösterişe girdiğinden İslami değildir. Zira peygamberimiz: "خيرالنكاحأيسره" “Nikahın en hayırlısı, kolay ve külfetsiz olanıdır” [10] buyurmuştur. Altından kalkılamayacak ağır şartlar ve masraflar ileri sürmek, evlenmeyi zorlaştırır. Cemiyeti ve evlenecek gençleri hem de ailelerini sıkıntıya sokar. Evlenmek kolaylaştırılmalı ve evleneceklerle yardımcı olunmalıdır. Evlenmeyi zorlaştırmak zinayı kolaylaştırmaktır. Törenler sırasında dinimizin haram kıldığı tutum ve davranışlardan kaçınmalı, toplantı adabı konusunda İslami duyarlılıklar gözetilmelidir. Söz gelimi, yörenin örfe ve adeti dine aykırı ise, bundan vaz geçilmelidir. Bu gibi durumlarda usulüce uyarıda bulunmak, ve "adetimiz böyledir" diye karşı çıklır endişesine yer vermemelidir. Zira İslami bilinç bunu gerektirir. Ayet-i kerimede müminler hakkında; “… وَلَايَخَافُونَلَوْمَةَلَائِمٍ…” “Onlar kınayanın kanamasından korkmazlar (aldırmazlar)” buyurulmuştur (Maide,5/54). SÜNNET, NİŞAN VE DÜĞÜN MERASİMLERİ Bugün yapılan sünnet, nişan ve düğün merasimlerimizin çoğru İslam’dan ve İslam’ın esaslarından çok uzaktır. Adına sünnet diyoruz, adına düğün ve nişan diyoruz. Dinin emirlerini yapmaya çalışıyoruz. Ama kendimizi nefsin ve şeytanın isteklerine veya topluma giren yabancı adetlerine kaptırıyoruz. Bunun sonucunda ise haramlara dalıyoruz. Müslümanların çok dikkatli olmaları gerekir. Ne yaptığını bilerek yapmalıdır. Sünnet cemiyeti yapıyorsa sünnete, örfeümüze, adet ve ananelerimize uygun olup olmadığına dikkat edilmelidir. İçkisiz, gayr-i meşru eğlencesiz, lüksten, israftan uzak bir merasim olup olmadığını kontrol etmemiz lazımdır. Aksi halde yaptığımız iş haramlara bulaşırsa, yasaklara karışırsa; o zaman yapılan işin adına sünnet denmez. Haramlara yapılan sünnet, nişan ve düğün cemiyetlerinden ise asla hayır gelmez. Bu hususta Yüce Allah (c.c.) bir ayet-i kerimede şöyle buyurmaktadır: “Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan, seni Allah’ın yolundan saptırırlar. Onlar zandan başka bir şeye tâbi olmaz, yalandan başka söz de söylemezler.”[11] O halde, Allah’a dönelim. O’nun emirlerine sarılalım ve bütün varlığımızla söz verelim, and içelim ki; bütün işlerimizde sünnet, nişan ve düğün cemiyetlerimizde Allah’ın rızasına uygun olmayan, İslam’ın prensiplerine ters düşen bütün kötülüklerden sakınacağız. Peygamberimizin sünnetine uyacağız. Haramlardan, bid’atlardan, yabancı adetlerini işlemekten son derece sakınacağız. İSLAMİ BİR DÜĞÜN NASIL OLMALIDIR? Eğlence olmalıdır: Tabii ki bu erkekler ayrı, kadınlar ayrı yerde meşru bir şekilde eğlenmeleri, oynamalarıdır. Kadın-erkek karışık olmamalıdır. Düğün yemeği verilmelidir: İsrafa kaçmadan ve cimrilik yapmadan (itidal üzere) yemek vermek gerekir. Rasül-i Ekrem Efendimiz (s.a.v.) “Bir koyun keserek de olsa düğün yemeği yap.”[12] Evlenme, insanoğlunun hayattaki en önemli muratlarından biridir. Bu muradına nail olması için eş ve dost tarafından büyük destek görür. O da bütün bunlara bir şükranе olarak yemek hazırlar ve sevincini toplumla beraber paylaşmaya çalışır. İşte bu yemeğe “Düğün Yemeği (velime)” denir. Tabii ki bu yemeğe sadece zenginler çağrılır, fakirler çağrılmazsa o yemek, kötül bir yemek olur. Ayet-i kerimeler ve hadis-i şerifler,

evlenmeye teşvik ediyor: Evlilik önemli bir olaydır. Tarafların yanı sıra birçok kimseyi de ilgilendirir. Bu yüzden toplumsal bir olaydır. Bu yüzden açıktan yapılmalıdır ki, dedikodular olmasın. Bunun içindir ki Peygamberimiz (s.a.v.), nikahın ilan edilmesini istemiş, gizlice yapılan nikahları tasvib etmemiştir Nikahta şaibeyi önlemek için, ilan edilerek, yani düğün yapılarak çevreye duyurulması önerilmiştir. Düğünlerde takı meselesi de bugün toplum nezdinde önem arz etmektedir. Takılan takıların makul ölçeülerde geri alınması beklenmemek kaydıyla cemiyet sahibine yardım maksadı güdülerek hediye niyetiyle verilmelidir. Zira Hz. Ömer’ın bir Mücahide vermiş olduğu atın zayıfladığını görünce Atı para ile geri almak istemiş, Peygamöberimiz s.a.v. “ne olursa olsun bağışından dönme bağışından dönem kusmuğunu yalayan gibidir” buyurmuştur. (Buhari – hibe) Dindar olmanın kurallarından biri de; başkasına yapılan iyiliklerle, kendine yapılan kötülüklerin unutulması olduğu unutulmamalıdır. EVLİLİK HAYATINDA ADAB-I MUAŞERET İslam’da evliliğin iki maksadı vardır: 1-Hayırlı çocuk sahibi olmak. 2-Mutlu bir aile hayatı yaşamak. İslam bu mutluluğu temin için, evlilikten önce ve sonra olmak üzere çeşitli tedbirler önermiştir. Mesela, evlilikte eşlerin birbirine denk olması, mehir ve görev bölümü gibi. Bunların yanı sıra bir de geçimi kolaylaştırmak, eşleri mutlu bir hayata götürecek pratik tedbirler tavsiye etmiştir ki, bunlar âdâb-ı muâşeret (geçim usûl ve erkânı) denmektedir. Bu erkânın başında, kadınların ufak tefek kusurlarını görmezlikten gelmek ve ileride düzeler ümiyle onların bazı sıkıntılarına katlanmak gelmektedir. İşte bu hususta Cenab-ı Allah evli erkeklerle şöyle hitab etmektedir: يَااَيُّهَاالَّذينَامَنُوالَايَحِلُّلَكُمْاَنْتَرِثُواالنِّسَاءَكَرْهًاوَلَاتَعْضُلُوهُنَّلتَذْهَبُوابِبَعْضِمَااتَيْتُمُوهُنَّاِلَّااَنْيَاْتينَبِفَاحِشَةٍمُبَيِّنَةٍوَعَاشِرُوهُنَّبِالْمَعْرُوفِفَاِنْكَرِهْتُمُوهُنَّفَعَسىاَنْ

تَكْرَهُوا
شَيًْا
وَيَجْعَلَ
اللّهُ فيهِ
خَيْرًا
كَثيرًا (19) “Onlarla (kadınlarınızla) iyi
geçinin. Eğer kendilerinden hoşlanmadınızsa olabilir ki bir şey sizin hoşunuza gitmez de
Allah onda bir çok hayır takdir etmiş bulunur.”[13]İbni Abbas Hazretleri, bu ayetin
tefsirinde şöyle demiştir: Olur ki Cenab-ı Allah o kadından hayırlı bir evlat verir de o sayede
nefreti sevgiye dönüşür. Ebu Hureyre (ra)’den rivayet edilen bir hadiste de
Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır: “Mü’min bir erkek,
mü’min karısından nefret etmesin. Eğer bir huyunu beğenmezse, diğer bir huyundan
memnun kalır.”[14] EŞLER BİRBİRLERİNDEN NELER BEKLİYORLAR? Kadınların
erkeklerden, erkeklerin de kadınlardan beklentileri genelde aynı. Kadınlar kocalarından
kıskanç olmamalarını, eve iş getirmemelerini ve alınan kararlarda kendilerine danışılmasını
istiyorlar. Erkekler ise karılarının olur olmaz her şeyi büyütmemelerini, az
konuşmalarını, hayalci olmamalarını istiyorlar. ERKEKLERİN BEKLEDİKLERİ 1-Hanımım anlayışlı
ve hoşgörülü olmalı. 2-Karşılıklı ilişkilerde sevgi ve saygıyı ön planda
tutmalı. 3-Hayalci olmamalı. 4-İşten eve sinirli gelebilirim, böyle durumlarda anlayışlı olmalı.
5-Kabul etmediğim bir konuda beni iknaya uğraşmamalı! 6-Problemleri çözmek
için peşin hükümlü olmamalı (İnatçı bir tavır göstermemeli) 7-
Beni olduğum gibi kabul etmeli, bana göre davranmalı. 8-Az ve yerinde konuşmalı. 9-
Evliliğimizi başka evliliklerle karıştırmamalı. 10-Sadece kendi aklına, mantığına ve kabiliyetine
güvenerek davranmamalı. 11-Ukalâlık göstermemeli. 12-Küçük
şeyleri büyütüp içinden çıkılmaz hâle getirmemeli.
KADINLARIN BEKLEDİKLERİ 1-Eşim, anlayışlı, fedakâr, hoşgörülü olmalı.
2-Kadınların yaratılış itibariyle erkeklerden farklı olduklarını kabul etmeli. 3-Kadının aile
içerisindeki önemini kabul etmeli, bunu bana hissettirmeli. 4-İşini çok sık evine
getirmemeli. 5-Geç vakitlere kadar dışarıda kalmayı alışkanlık haline getirmemeli. 6-Aile
içerisinde alınan kararlarda bana da danışmalı 7-Aile huzurunu kaçıracak kadar
kıskanç olmamalı 8-Aile içerisindeki sorunları, üçüncü
kişilere aktarmamalı. 9-Bütün sorunlarını benimle paylaşmaya ihtiyaç duymalı.
10-Onun için yaptığım şeyleri görüp, takdir etmeli (Yemek, hediye vs.) AİLEDE
SEVGİ

وَالْمُطَلّ
14;قَاتُ
يَتَرَبَّصْ
06;َ
بِاَنْفُسِه
16;نَّ ثَلثَةَ
قُرُوءٍ
وَلَا
يَحِلُّ
لَهُنَّ اَنْ
يَكْتُمْنَ
مَا خَلَقَ
اللّهُ فى
اَرْحَامِهِ

[illegible]

[illegible]

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler